

Inauguračné konanie doc. Mgr. Martiny Ivanovej, PhD.

Posudok oponentky

Na úvod môžem konštatovať, že doc. Mgr. Martina Ivanová, PhD. presvedčivo spĺňa všetky vysokoškolskou legislatívou predpísané podmienky na udelenie vedecko-pedagogického titulu profesor. Je dôstojnou pokračovateľkou tradícií prešovskej slovákistickej lingvistiky v oblasti valenčnej syntaxe, slovotvorby a lexiky. Vo výskume modality a modálnych slovíes sa stala vedúcou osobnosťou v tejto oblasti nielen na Slovensku.

Pedagogická činnosť doc. Mgr. Martiny Ivanovej, PhD. sa preferenčne realizuje v oblasti teoretickej, praktickej a valenčnej syntaxe súčasného slovenského jazyka a tiež v oblasti všeobecnej jazykovedy a korpusovej gramatiky. Ako školiteľka početných diplomových a troch dizertačných prác (z toho 2 ukončených) si postupne vychováva svoju vedeckú školu. Je autorkou vysokoškolskej učebnice *Syntax slovenského jazyka* (vyšla v dvoch vydaniach), spoluautorkou učebnice *Kapitoly z lexikológie* a niekoľkých učebných materiálov zverejňovaných prostredníctvom internetových stránok. Spracovanie slovenskej syntaxe v podobe syntetického diela, ktorým vstúpila do náročného prostredia slovenskej a českej syntaktickej školy, považujem za prejav zrelej vedeckej sebadôvery a pedagogickej erudície. Druhé, doplnené a prepracované vydanie svedčí o snahe autorky podávať aktualizovaný vedecký obraz o slovenskej skladbe a reflektovať dynamiku nových znalostí.

Vo sfére vedeckého pôsobenia sa inaugurantka pohybuje v šiestich oblastiach: I. Syntaktické a valenčné výskumy, II. Morfematika a slovotvorba, III. Modálnosť a evidencialita v slovenčine, IV. Kognitívna a korpusová lingvistika, V. Výskum viacslovných pomenovaní, VI. Lexikografia. Jednotlivé oblasti výskumu sú prepojené s grantovými projektmi VEGA (10), APVV (1) a zahraničnými projektmi (3), v ktorých uchádzačka participovala ako zodpovedná riešiteľka, spoluriešiteľka a externá spolupracovníčka. Ich výstupmi sú už spomínané učebnicové, slovníkové a monografické diela, ktoré sa stretávajú s pozitívnymi a mnohopočetnými ohlasmi, získali viaceré ocenenia a sú recenzované a citované doma i v zahraničí. Práve spojenie projektových tématických s osobnými vedeckými ambíciami považujem za prejav vedeckej flexibility inaugurantky.

Jadro vedeckých výstupov doc. Mgr. Martiny Ivanovej, PhD. tvorí 7 knižných monografií (1 samostatnej a 6 v spoluautorstve) indexovaných v kategórii AAB (vedecké monografie vydané v domácich vydavateľstvách) a 9 štúdií v kategórii ABB (štúdie v časopisoch

a zborníkoch charakteru vedeckej monografie vydané v domácich vydavateľstvách). Okrem toho je doc. Mgr. Martina Ivanová, PhD. autorkou mnohopočetných vedeckých štúdií uverejnených v časopisoch a zborníkoch doma aj v zahraničí. Tie zásadné sú evidované v prestížnych vedeckých databázach WoS (2 štúdie) a SCOPUS (t. č. 8 štúdií). 59 vystúpení na vedeckých konferenciách a seminároch (z toho 21 v zahraničí) svedčí o aktívnej prístupe inaugurantky k zviditeľňovaniu sa vo vedeckých komunitách.

Doc. Mgr. Martina Ivanová, PhD. sa vyznačuje lingvistickou intuíciou pre vedecké uchopovanie aktuálnych lingvistických problémov, citom pre precíznu jazykovú analýzu a explanáciu. Systematické výklady parciálnych otázok vždy rezultuje v konzistentnom logickom obraze sledovaného a presvedčivých a vyargumentovaných vývodoch. Všetky tvrdenia sú náležite podložené dokladmi, argumentácia je plauzibilná s odkazmi často na najnovšiu odbornú literatúru domácej aj zahraničnej proveniencie, závery sú logické a presvedčivé. Práce sa vyznačujú vyváženosťou výkladového textu z pohľadu teoretickej a dokladovej (ilustratívnej) stránky a polemickým vyrovnávaním sa s koncepciami iných autorov. Výstupy charakterizuje relatívne široký, ale navzájom sa prelínajúci diapazón skúmaných oblastí, prepracovaná terminologická sústava s jasne vymedzeným pojmovým rozsahom, hĺbka a presnosť explanácie vybraných jazykových javov. Metajazykový aparát je síce náročný, ale dostatočne zrozumiteľný, pojmy vytvárajú kompaktný ideový celok, ktorý je adekvátnou deskriptívnou reprezentáciou vybraných javov. Pre uchádzačku je typická autenticnosť a exaktnosť – či už exaktne vymedzený predmet výskumu, metodologické východiská a rámec alebo využívanie štatistických ukazovateľov pri vyhodnocovaní prevažne korpusových údajov. Okrem prác písaných v slovenčine, ktoré sú adresované slovenskej vedeckej komunite, doc. Mgr. Martina Ivanová, PhD., keďže disponuje aktívnymi znalosťami anglického jazyka, má vo svojom portfóliu aj štúdie v angličtine.

Doc. Mgr. Martinu Ivanovú, PhD. považujem za výraznú osobnosť slovenskej lingvistiky. Jej akceleračný nástup svedčí o sklbení talentu a zanietenosti, keďže vysokoškolské štúdium ukončila na začiatku milénia a vedecký titul PhD. získala v roku 2007. Má všetky predpoklady byť dlhodobou garantkou univerzitného vzdelávania slovakistiky.

Naše cesty sa stretávajú vo funkčnom ponímaní jazykových jednotiek a konštrukcií v lexike a gramatike slovenského jazyka, najmä pri posudzovaní úlohy a miesta inherentného hovoriaceho, resp. pozorovateľa. Výstupy doc. Ivanovej mi slúžia jednak na overovanie prístupov k riešenej problematike, pri identifikovaní nejednoznačných a často sporných javov ale aj ako inšpiratívna motivácia pri hľadaní explanačných možností a zdvôvodnení.

Do rozpravy inauguračného konania ponúkam dva námety na stručné stanoviská uchádzačky: (1) z oblasti lingvistickej prognostiky: *Metodologické a obsahové perspektívy ďalšieho výskumu evidenciality*; (2) z oblasti lingvistickej diagnostiky: *Limity syntaktickej, sémantickej a pragmatickej independencie adverbiálnych adjunktov*.

Záver. Odporúčam, aby menovanej **doc. Mgr. Martine Ivanovej, PhD.** po úspešnom inauguračnom konaní a po splnení všetkých vysokoškolskou legislatívou predpísaných podmienok, bol udelený akademický titul profesor v odbore habilitačného konania a inauguračného konania slovenský jazyk a literatúra.

V Nitre dňa 27. januára 2020

prof. PhDr. Jana Sokolová, CSc.
Katedra rusistiky FF UKF v Nitre
Štefánikova 67
94974 Nitra
jsokolova@ukf.sk